

Modern Greek A: literature – Standard level – Paper 1
Grec Moderne A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Griego Moderno A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Wednesday 4 May 2016 (afternoon)

Mercredi 4 mai 2016 (après-midi)

Miércoles 4 de mayo de 2016 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Με οδηγό τις ερωτήσεις που δίνονται, γράψτε μια λογοτεχνική ανάλυση ενός μόνο κειμένου. Η ανάλυσή σας πρέπει να αποτελεί άμεση απάντηση και στις δύο ερωτήσεις που δίνονται στο τέλος.

1.

Το καθημερινό στη σχέση μας ήταν η σκάλα. Ξύλινη, οδηγούσε στον πάνω όροφο. Τα σκαλοπάτια της έτριζαν σε όλα τα βάρη, αν πρόσθετες και την ταχύτητα ανόδου ή καθόδου ο θόρυβος μπορούσε να γίνει ως και ενοχλητικός. Έτσι όπως την ανεβοκατεβαίναμε όλες τις ώρες της ημέρας, μπορούσαμε, από τους ήχους της και μόνο, να αποδίδουμε χαρακτηρισμούς ο ένας στον άλλον: «τι παιδί», «βαριέται που ζει», «έτσι που τρέχει θα σκοτωθεί», «κουρασμένος», «τρελή». Τρελή ήταν το καλύτερό μου. Λες και μόνο αυτή ήταν η τρέλα μου, το απρόσεχτο πάνω-κάτω.

Η σκάλα ήταν καλυμμένη από πάνω ως κάτω με μοκέτα. Γιατί άραγε να μη φαίνεται το μασίφ δρύινο ξύλο της; Μα, όπως μας έλεγε κάθε φορά η Νίνα, η ιδιοκτήτρια του σπιτιού, όταν αγοράστηκε πριν τριάντα χρόνια το σπίτι, η ξυλεία της σκάλας είχε αρχίσει να φθείρεται. Στο κέντρο κάθε σκαλοπατιού είχαν αρχίσει να σχηματίζονται τα σημάδια του χρόνου. Τα νερά του ξύλου είχαν αρχίσει να σβήνονται, να συγχέονται και να μοιάζουν πια με λεκέδες. Έτσι προτιμήθηκε η λύση της μοκέτας. Η μοκέτα απορροφούσε και αισθήματα και λέξεις που δεν ειπώθηκαν ποτέ και τρέξιμο που οφειλόταν σε νυχτερινές πιέσεις του υπογαστρίου. Αντίθετα η σκάλα τα είχε νιώσει όλα. Ήταν τέτοια η θέση της που και στη βάση της και στην κορυφή της είχε φιλοξενήσει καληνύχτες και καλημέρες, τα τελευταία και τα πρώτα λόγια. Τα λόγια που άκουγε η σκάλα υπήρχαν διατυπωμένα σε ημερολόγια και σε γράμματα ή έκαναν παρέα με ζεστές βραδινές σοκολάτες. Ημερολόγια κρυμμένα βαθιά στη ντουλάπα – κανείς δεν θα σκεφτόταν να την ψάξει. Σεβασμός στην ιδιωτική ζωή. Οι σοκολάτες υπήρχαν κυρίως γιατί η Μελίσσα, η κόρη της Νίνας, μαθήτρια ακόμη, δεν έπινε συχνά καφέ. Ο καφές είναι μάλλον για φοιτητές –όχι όμως για Άγγλους, που συνηθίζουν το τσάι. Καφέδες θα έπινε πολλούς αργότερα στα φοιτητικά της χρόνια η Μελίσσα, τότε που αυξάνονταν με μαθηματική αναλογία οι γνωριμίες της με Έλληνες της διασποράς, με φοιτητές, με εργαζόμενους. Αλλά όλα αυτά βρισκόνταν ακόμη πολύ μακριά.

Η μοκέτα καθαριζόταν κάθε Σάββατο, εκτός αν η Νίνα έλειπε –κι αυτό ήταν η συνωμοτική μας ευτυχία: το καθάρισμα μπορούσε να αναβληθεί για το επόμενο Σάββατο. Δυστυχώς οι λεκέδες της μοκέτας δεν καθαρίζονταν από την παλιά χούβερ. Η ηλικία της μοκέτας δεν μπορούσε πια να κρυφτεί, όπως και η ηλικία της παλιάς ηλεκτρικής σκούπας –μοντέλο του '65– αντίθετα από την ηλικία της Νίνας, που δεν φαινόταν να προχωράει. Έμενε ακαθόριστα σταθερή σε κάποια σαράντα-πενήντα. Αλλά και αυτό μας βόλευε, γιατί ενώ η μοκέτα φορτωνόταν διαρκώς με νέες περιπέτειες, από το ένα Σάββατο στο άλλο, η Νίνα χάραζε το πλαίσιο της σταθερότητας.

Αλίκη Τσοτσουρού, *Σκάλα με μοκέτα* (2014)

- (α) Εξετάστε την παρουσίαση και τους ρόλους της σκάλας σε αυτό το απόσπασμα καθώς και τη σημασία τους στο νόημα του κειμένου.
- (β) Συζητήστε πώς το ύφος και οι λογοτεχνικές τεχνικές χρησιμοποιούνται για να παρουσιάσουν τις βασικές ιδέες του αποσπάσματος.

2.

Οι στρατηγοί

- Στη σκοτεινή βεράντα την σκεπασμένη με ξύλινη στέγη
Που στηριζόταν σε πράσινα υποστυλία
Οι στρατηγοί περίμεναν σιωπηλοί
Κι όταν ακούστηκε η φωνή του γκιόνη
- 5 Ένας πετάχτηκε στο εσωτερικό του πράσινου σπιτιού
Όλοι φαντάστηκαν πως χτύπησε το ασύρματο τηλέφωνο
Ή κάποια σπουδαία ιδέα στο μυαλό του
Σχετικά με τα στρατεύματα που δίνουν μάχη
Πίσω απ' το βουνό
- 10 Ο στρατηγός επέστρεψε μ' ένα φλιτζάνι καφέ.
- Το τοπίο έμοιαζε Άπω Ανατολή
Περίχωρα της Οσάκα
Με τις ανθισμένες αμυγδαλιές που ήταν στην είσοδο
Κι ένας στρατηγός νόμισε πως είδε νά 'ρχεται τρέχοντας
- 15 Απ' την μεριά του βουνού
Με καινούργιο φόρεμα λευκό ή μπεζ πραλίνας
Η κόρη του διευθυντού οικοτροφείου
Φαίνεται όμως πως κι άλλοι στρατηγοί είχαν οράματα
Γιατί αδιαφορούσαν για τη μάχη
- 20 Πετρωμένοι κοιτάζοντας το βουνό και το λαμπρό ηλιοβασίλεμα.

Παρασκευή 25 Μαρτίου 1964

Τάσου Δενέγρη, *Θάνατος στην Πλατεία Κάνιγγος* (1975)

- (α) Εξετάστε τις βασικές εικόνες και τα γεγονότα του ποιήματος και πώς αυτές συμβάλλουν στη συνολική σημασία του.
- (β) Συζητήστε πώς το οι λογοτεχνικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται (για παράδειγμα η αντίθεση, η περιγραφή του τοπίου) χρησιμοποιούνται για να παρουσιάσουν τις βασικές ιδέες του ποιήματος και με ποιο αποτέλεσμα.
-